

Emil HOROMNEA

**Dorina BUDUGAN, Iuliana GEORGESCU,
Costel ISTRATE, Leontina PĂVĂLOAIA,
Alina RUSU**

**INTRODUCERE
ÎN CONTABILITATE
CONCEPTE ȘI APLICAȚII**

2015

TIPO MOLDOVA

**INTRODUCERE
ÎN CONTABILITATE
CONCEPTE ȘI APLICAȚII**

EMIL HOROMNEA
Coordonator

Referent științific: Prof. univ. dr. Liliana FELEAGĂ
Academia de Științe Economice, București
Prof. univ. dr. Ion IONAȘCU
Academia de Științe Economice, București

Contribuția autorilor:

Prof. univ. dr. Emil HOROMNEA: capitolele 1, 2, 3, 4, 6, 10
Prof. univ. dr. Dorina BUDUGAN: capitolele 5, 7, 8, 9
Prof. univ. dr. Iuliana GEORGESCU: capitolele 5, 7, 8, 9
Conf. univ. dr. Costel ISTRATE: capitolele 1, 2, 4, 6
Conf. univ. dr. Leontina PĂVĂLOAIA: capitolele 5, 7, 8, 9
Dr. Alina RUSU: capitolele 1, 2, 6

Redactor: *Aurel Ștefanachi*

Coperta: *Andrei Ștefanachi*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Introducere în contabilitate : concepte și aplicații / Horomnea

Emil, Budugan Dorina, Georgescu Iuliana ... - Iași : Tipo Moldova,
2015

ISBN 978-973-168-902-9

I. Horomnea, Emil
II. Budugan, Dorina
III. Georgescu, Iuliana

657

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285), istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2015

Editura **Tipo Moldova**,
E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

Emil HOROMNEA

**Dorina BUDUGAN, Iuliana GEORGESCU,
Costel ISTRATE, Leontina PĂVĂLOAIA,
Alina RUSU**

INTRODUCERE ÎN CONTABILITATE CONCEPTE ȘI APLICAȚII

Ediția a IV-a, revăzută și completată

TIPO MOLDOVA

*În semn de prețuire, la împlinirea unui secol de la naștere,
dedicăm această ediție ctitorului de școală contabilă
românească, profesorul universitar doctor docent în științe*

DUMITRU RUSU

CUPRINS

În loc de prefață	15
--------------------------------	-----------

CAPITOLUL 1. OBIECTUL CONTABILITĂȚII.....19

1.1. Obiectul contabilității. Delimitări conceptuale.....	21
1.2. Concepții cu privire la obiectul contabilității	26
1.2.1 Concepția juridică.....	27
1.2.2. Concepția economică.....	28
1.2.3. Concepția financiară	30
1.3. Conceptele de activ și pasiv în obiectul contabilității	31
1.3.1. Dubla reprezentare în contabilitate	31
1.3.2. Conceptul de activ	34
1.3.3. Conceptul de pasiv (datorii și capitaluri proprii).....	35
1.4. Structuri ale averii entităților economico-sociale : activele și pasivele.....	37
1.4.1. Criterii de clasificare a activelor și a pasivelor.....	37
1.4.2. Active immobilizate (imobilizări sau active necurente)	40
1.4.2.1. Imobilizări necorporale	40
1.4.2.2. Imobilizări corporale.....	44
1.4.2.3. Imobilizări financiare	48
1.4.3. Active circulante	49
1.4.3.1. Stocuri	50
1.4.3.2. Creanțe curente	57
1.4.3.3. Active de trezorerie.....	65
1.4.4. Datorii	68
1.4.4.1. Datorii financiare	69
1.4.4.2. Alte datorii (comerciale, salariale, fiscale, sociale ...)	69
1.4.4.3. Provizioane.....	75
1.4.5. Capitaluri proprii	77
1.4.5.1. Capital social și prime de capital	77
1.4.5.2. Rezerve (din profit).....	79
1.4.5.3. Rezerve (diferențe) din reevaluare	80
1.4.5.4. Rezerve de conversie	80

1.4.5.5. Rezultat reportat.....	81
1.4.6. Definiții și clasificări privind fluxurile de venituri și de cheltuieli	81
1.4.6.1. Cum se ajunge la venituri și la cheltuieli și ce legătură au acestea cu activele și cu pasivele?.....	81
1.4.6.2. Clasificarea contabilă a veniturilor și a cheltuielilor	83
1.4.6.3. Prezentarea veniturilor și a cheltuielilor	85
1.5. Entitățile economico-sociale, perimetru reprezentativ al contabilității	86
1.6. Constituirea și funcționarea entității economice.....	87
1.7. Exercițiul financiar și independența acestuia.....	88
1.8. Funcțiile contabilității	90
1.9. Sisteme de contabilitate	92
1.10. Utilizatorii informațiilor contabile.....	95
1.11. Normalizarea contabilității	99
1.11.1. Precizări terminologice privind principalele noțiuni	99
1.11.2. Dispozitivul de normalizare a contabilității la nivel național, european și internațional.....	101
1.12. Contabilitatea, știință. Motivația acestui statut.....	104
1.13. În loc de concluzii, câteva reflecții asupra obiectului contabilității	106

CAPITOLUL 2. METODA CONTABILITĂȚII.....111

Preliminarii	111
2.1. Conceptul de metodă în contabilitate.....	112
2.2. Procedeele metodei contabilității.....	114
2.2.1. Procedee specifice (proprii) metodei contabilității.....	114
2.2.2. Procedee comune disciplinelor economice.....	115
2.2.3. Procedee comune tuturor științelor	115
2.3. Principiile generale ale contabilității	116
2.3.1. Principiul dublei reprezentări	116
2.3.2. Principiul dublei înregistrări	117
2.3.3. Principiul înregistrării separate a tranzacțiilor și evenimentelor economice	119
2.4. Principii și convenții contabile	120

2.5. Reprezentarea cifrică a mișcărilor de valori sub forma unui bilanț mobil (prima treaptă a metodei)	125
2.6. Sistemul de calcul contabil digrafic (treapta a doua a metodei contabilității)	133
2.6.1. Contul, procedeu al metodei contabilității. Definiție și structură	134
2.6.2. Funcțiile contului	138
2.6.3. Forme de conturi	139
2.6.4. Regulile de funcționare a conturilor	141
2.6.5. Corespondența conturilor	145
2.6.6. Analiza contabilă	146
2.6.7. Aplicație practică privind analiza contabilă	148
2.6.8. Formula contabilă și articolul contabil	154
2.6.9. Clasificarea articolelor contabile	157
2.6.10. Înregistrarea cronologică și înregistrarea sistematică	160
2.6.10.1. Înregistrarea cronologică	160
2.6.10.2. Înregistrarea sistematică	162
2.6.11. Relații bilanțiere și egalități contabile. Conversie reciprocă	162
2.6.12. Conturi sintetice și conturi analitice. Corelații valorice	165
2.7. Calcule periodice de sinteză (treapta a treia a metodei contabilității)	169
2.7.1. Calculația rezultatelor	169
2.7.2. Calculația costurilor	169
2.7.3. Balanțele de verificare	170
2.7.3.1. Definiție și funcții	170
2.7.3.2. Clasificarea balanțelor de verificare	170
2.7.3.3. Erori formale și erori esențiale. Posibilități de depistare ..	174
2.7.4. Bilanțul	176
2.7.5. Analiza comparativă	177
2.7.6. Calculul previzional	177

CAPITOLUL 3. EVALUAREA ÎN CONTABILITATE ...181

3.1. Conceptul, necesitatea și importanța evaluării	181
3.2. Noțiuni utilizate în evaluare	182
3.3. Momente și forme de evaluare ale elementelor prezentate în situațiile financiare	183

3.3.1. Evaluarea la intrarea în entitate	184
3.3.2. Evaluarea la inventar și la prezentarea elementelor în bilanț ...	185
3.3.3. Evaluarea la ieșirea din entitate sau la trecerea în consum.....	187
3.4. Reevaluarea în contabilitate	188

CAPITOLUL 4. CLASIFICAREA CONTURILOR.....191

Preliminarii	191
4.1. Premisele teoretice fundamentale sau problemele „cheie“ ale clasificării	192
4.2. Un punct de vedere. Modelul general al clasificării actualului sistem de conturi	195

CAPITOLUL 5. ANALIZA ȘI FUNCȚIONAREA CONTURILOR.....203

5.1. Contabilitatea operațiunilor privind achizițiile de stocuri, lucrări și servicii.....	205
5.2. Contabilitatea operațiunilor privind consumurile de stocuri ..	216
5.3. Contabilitatea operațiunilor privind obținerea producției.....	225
5.4. Contabilitatea operațiunilor privind vânzările	233
5.5. Contabilitatea decontărilor cu personalul, asigurările și protecția socială	243
5.6. Contabilitatea decontărilor cu bugetul statului	250
5.7. Contabilitatea operațiunilor privind trezoreria	257
5.8. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind imobilizările	263
5.8.1. Contabilitatea operațiunilor privind intrările și ieșirile de active imobilizate.....	264
5.8.2. Contabilitatea operațiunilor privind deprecierea activelor imobilizate	277
5.9. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind capitalurile.....	285
5.9.1. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind capitalurile proprii	285

5.9.2. Reflectarea în contabilitate a operațiunilor privind capitalurile împrumutate.....	297
5.10. Analiza și funcționarea conturilor speciale.....	300
5.11. Analiza și funcționarea conturilor de gestiune	305
5.12. Aplicație privind contabilitatea cheltuielilor și a veniturilor.....	306

CAPITOLUL 6. DOCUMENTAREA, PROCEDEU AL METODEI CONTABILITĂȚII, PREMISĂ A IMAGINII FIDELE 317

Preliminarii	317
6.1. Documentele economice. Definiție, conținut, structură și funcții	318
6.1.1. Conținutul documentelor justificative	318
6.1.2. Funcțiile documentelor justificative	319
6.2. Clasificarea documentelor economice	319
6.3. Tipizarea și verificarea documentelor.....	321
6.3.1. Verificarea formei.....	323
6.3.2. Verificarea fondului.....	323
6.3.4. Procedee de corectare (rectificare) a erorilor din documente.....	324
6.4. Circuitul documentelor economice	324
6.5. Reconstituirea documentelor	325
6.6. Arhivarea și păstrarea documentelor	325

CAPITOLUL 7. INVENTARIEREA ȘI INVENTARUL ...329

7.1 Noțiunea, obiectul și funcțiile inventarierii	329
7.2 Clasificarea inventariierilor	332
7.3 Etapele inventarierii	334

CAPITOLUL 8. CALCULAȚIA CONTABILĂ A COSTURILOR PRODUCȚIEI 349

8.1. Concepte de bază în calculația costurilor	349
--	-----

8.2. Principii de aplicat în calculația costurilor producției	355
8.3. Procedee de identificare și repartizare a cheltuielilor	357
8.4. Metode de calculație a costurilor	360
CAPITOLUL 9. SITUAȚIILE FINANCIARE ANUALE ..	367
9.1. Obiectivul și structura situațiilor financiare anuale	368
9.2. Lucrările contabile de închidere a exercițiului financiar	372
9.3. Lucrări de sistematizare a datelor în Bilanț, Contul de profit și pierdere și notele explicative.....	392
CAPITOLUL 10. FORME DE CONTABILITATE.....	409
10.1. Contabilitatea și ciclul contabil.....	409
10.2. Registrele contabile, instrumente ale formei de contabilitate.....	410
10.3. Clasificarea registrelor contabile	412
10.4. Forme de contabilitate	415
10.4.1. Forma de contabilitate pe jurnale	415
10.4.2. Forma de contabilitate maestru-șah (sau pe conturi corespondente).....	416
10.4.3. Forma de contabilitate Jurnal – Cartea-mare.....	417
10.4.4. Forma de contabilitate informatică.....	417
PLANUL DE CONTURI GENERAL	421
Bibliografie generală	439